

Alleen de paarden konden het land op

Op de avond van de zestiende juni begon het te regenen. En het regende en het regende en het hield niet meer op. Bijna een maand later tuurt Leo de Visser (1952) nog elk uur van de dag de lucht af. Hij keurt het wolkendek, proeft de wind. Zit er weer een bui aan te komen? Hij voelt of de stortvloed van de Hollandse moesson al een beetje is weggezakt in de zware Zeeuwse boerenklei bij Ritthem, niet ver van Vlissingen.

Jan Bom Fotografie door Maaïke Vergouwe

Snel gaat het niet. Maar de bioboer pakt elk uurtje dat hij pakken kan. Al is het 's avonds laat, tot aan het donker toe. Met zijn paarden is hij de enige boer in Zeeland die het land op kan, met zijn ouwejaerse wiedzmachine. Elke tractor zakt diep weg in de modder, of rijdt de toplaag van de teelaarde volkomen in gort. Hij niet. De Visser kiest de lichtste paardjes uit zijn stal en trekt de vuulte los. Wat andere Zeeuwse boeren uit nood doen: sproeivliegtuigen met gif bestellen. Dat is de enige manier om het kwaed uit de aardappelen te bestrijden, als gevolg van de langdurige nattigheid. Geloof niet in een romantisch ideaal als het om bioboeren gaat. Denk niet aan een ontspannen De Visser, die zorgeloos een gras-prietje in de mond heeft. Hij staat niet leunend tegen een hek, genietend van zijn zeven Belgische en Nederlandse boerenpaarden. Het oude handwerk levert enorm veel extra werk op, ook al koopt hij machines voor de paarden die supermodern zijn. De Visser importeert ze uit de Verenigde Staten. Ze worden gemaakt door de Amish, die om religieuze redenen de moderne beschaving van hun akkers weren. Het is toch een verbetering, de tweescharige ploeg waar je nu bovenop kunt zitten. Die oude ploeg, daar moest je achter lopen en de paarden moesten zich

daarom iets inhouden. Nu gaat het harder, ook al heeft De Visser een dag nodig om dezelfde hoeveel grond te bewerken waar een tractor een uur over doet. Daar staat tegenover dat de Zeeuwse ecoboer zijn grondstructuur niet beschadigt en met een klein beetje paardenmest zijn 4,5 hectare aarde weer vruchtbaar maakt voor een nieuw seizoen. Hij en zijn vrouw Mieke, ze kunnen geen seconde weg. Ze hebben zelfs de rust niet om nieuwe activiteiten te organiseren, waar steeds meer belangstelling voor ontstaat. Stadsmensen op eco-boerderij Eindeliëngte uitnodigen om te helpen met hooien, of de knolselderij te oogsten, de pastinaken, de pompoenen, de kolen. De kinderen zouden de paarden kunnen voeren of er stukjes op kunnen rijden. Misschien zou hij in de weide zelfs Middeleeuwse Steekspelen kunnen organiseren, want zo is hij zelf ook als boer begonnen. Hij had een lapje grond nodig om zijn allereerste Belgische trekpaard te laten grazen, waar hij prijzen mee won bij ringrijden, nu alweer dertig jaar geleden. Het zou geen slecht idee zijn. Maar waar haal je de tijd vandaan om dat te organiseren? Hij heeft geen "geen tiet. Kiek, 't zonnetje schient weer even. Ik ga meteen de paerden haele." eindeliengte@zeelandnet.nl

